

೪. ಕರುಣಾ; ಶೃङ್ಗಾರ; ವೀರ; ಕರ್ಕಶಾ:
೫. ತಸ್ಮಿನ್ನೇವ, उन्नयन्, तन्निराकरणम्, महन्नक्षत्रम्
೬. मनसि, यशसि, वयसि, भवसि

ಆ. एतौ न्यायौ कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा विवृणुत । ೪

೧. घट्टकुटीप्रभातन्यायः २. सूचीकटाहन्यायः

ಓ. कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवदत । ೪

೧. स्थिरामिन्द्रियधारणां तां योगमिति मन्यन्ते सन्तः ।
೨. भवितव्यानां द्वाराणि भवन्ति सर्वत्र ।
೩. मदर्थं त्यक्तजीविताः बहवः शूराः सन्ति, सर्वे नानाशस्त्रप्रहरणाः ।
೪. पुष्पं जिघ्रता तेन आनन्दः अनुभूतः ।

ಓ. संस्कृतभाषया अनुवदत । ೪

೧. ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸೇ ಕಾರಣ.
- Mind is the cause of all the activities of the sense organs.
೨. ಸತ್ಯ ಮತ್ತೂ ಋಜುತ್ವಗಳೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧರ್ಮವೆಂದೂ ತಿಳಿದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.
- Wise men say that truth and straight forwardness is the greatest Dharma.
೩. ಳವತ್ತು ಬಂದಾಗ ಯಾರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅವನೇ ಧೀರ.
- He whose wisdom flashes in times of adversity is indeed brave.
೪. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪಡೆದಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕು.
- In life, what we donate should exceed what we receive.

ॐ
संस्कृतभारती

पत्रालयद्वारा संस्कृतम्

शिक्षापरीक्षा

समयः - घण्टात्रयम्
अङ्काः - १००

दिनम् - नन्दन सं॥ माघशुक्लचतुर्दशी
भानुवासरः, २४.०२.२०१३

I. अ. प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत । ५

१. श्रीकृष्णं द्रष्टुं कः किमर्थम् आगतवान् ?
२. श्रीकृष्णस्य समस्या का ?
३. श्रीविष्णुः कम् अवतारं धृत्वा कम् अमारयत् ?
४. दुर्योधनः कं कथं पश्यति ?
५. श्रीकृष्णः कस्मै कं प्रतिज्ञावचनं दत्तवान् आसीत् ?

आ. एतयोः द्वयोः श्लोकस्य पदविभागम् अन्वयरचनां च कृत्वा तास्य कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत । ६

१. अपर्याप्तं तदस्माकं बलं भीष्माभिरक्षितम् ।
पर्याप्तं त्विदमेतेषां बलं भीमाभिरक्षितम् ॥
२. इष्टुमं स्वजनं कृष्ण युयुत्सुं समुपस्थितम् ।
सीदन्ति मम गात्राणि मुखं च परिशुष्यति ॥
३. तस्मान्नाहर्हि वयं हन्तुं धार्तुराष्ट्रान् स्वबान्धवान् ।
स्वजनं हि कथं हत्वा सुखिनः स्याम माधव ॥

ಓ. ಸುಭಾಷಿತयोः अन्वयार्थं तास्य च कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत । ८

१. भोगे रोगभयं कुले च्युतिभयं विने नृपालाद्भयम्
माने दैन्यभयं बले रिपुभयं रूपे जराया भयम् ।
शास्त्रे वादिभयं गुणे खलभयं काये कृतान्ताद्भयम्
सर्वं वस्तु भयान्वितं भुवि नृणां वैराग्यमेवाभयम् ॥
२. यः प्रीणयेत् सुचरितैः पितरं स पुत्रो
यद्भगुरिव हितमिच्छति तत्कलत्रम् ।

तन्मित्रमापदि सुखे च समक्रियं यत्
एतत्त्रयं जगति पुण्यकृतो लभन्ते ॥

II. अ. प्रश्नत्रयस्य उत्तरं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत । ६

१. कस्य किं श्लाघाः ?
२. नृणाम् आयुः कियत् ?
३. पुरुषाः कतिविधाः ? के ते ?
४. नरं वरं दुर्लभमेव मन्ये । विवृणुत ।

आ. सप्तसन्दर्भं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा विवृणुत । (चत्वारि एव) १२

१. दिव्यास्त्रैः अस्य पराक्रमः निवारणीयः ।
२. शत्रूणां जयार्थं सामर्थ्यं सम्पादनीयम् ।
३. दुष्टाः तत्काले सुखमनुभवन्ति, अन्ते विनश्यन्ति ।
४. मूषकं ग्रहीतुं पर्वतस्य खननमिव ।
५. इदानीं जैत्रयात्रा उचिता, न तु यज्ञयात्रा ।

इ. प्रहेलिकयोः अर्थम् उत्तरं च कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत । ६

१. अपूर्वोऽयं मया दृष्टः कान्तः कमललोचने ।
शोऽन्तरं यो विजानाति स विद्वान् नात्र संशयः ॥
२. विराजराजपुत्रारेः यन्नाम चतुरक्षरम् ।
पूर्वार्धं तव वैरीणां परार्धं तव सङ्गरे ॥

III. अ. अधः दत्तानां कृदन्तरूपाणाम् इतरवचने लिखत । ५

१.	रुदतीः
२. स्फुरन्ती	
३. बिभ्यत्	
४. कुर्वता	
५. भाषमाणे	

आ. आवरणे लिखितस्य धातोः वर्तमानकृदन्तरूपेण रिक्थस्थानानि पूरयत । ५

१. एतेषु कः प्रथमस्थानं प्राप्नुयात् ? (अधि + इङ्)
२. अपि जनैः नियमः न पालितः । (ज्ञा)
३. गीतं नर्तक्यः सर्वं विस्मृतवत्यः । (श्रु)
४. व्याघ्रात् बालकाः अधावन् । (बिभ्)
५. कथां माता बालकाय दुग्धम् अयच्छत् । (वद्)

इ. युक्तं चतुर्थपदं लिखत । ४

१. मन्तव्यम् – मननीयम्; पीडयितव्यम्
२. क्षितिरपि – विसर्गसन्धिः; नोत्सहे
३. पात्रे व्ययः – वितस्य; अक्रोधः
४. क्वचित्पृथ्वीशय्य; क्वचिदपि च

IV. अ. सन्धिं विश्रज्य सन्धिनाम लिखत । ६

१. षण्णवतिः	२. कन्याषोढा	३. आगच्छन्निति
४. जगन्नायकः	५. सैल्लापः	६. वक्रञ्चलति

आ. संयोज्य सन्धिनाम लिखत । ७

१. मृत् + शकटिका	२. भ्राजत् + हिमम्
३. जगत् + रक्षकः	४. ददत् + नटः
५. प्रत्यङ् + आत्मा	६. वाक् + विलासः
७. महत् + हिरण्यम्	

इ. सन्धिं कृत्वा विसर्गस्य स्थाने कः आदेशः केन नियमेन आगतः इति लिखत । ६

१. बालाः + आगताः	२. ततः + च
३. पुनः + अपि	४. हरिः + गच्छति
५. सः + क्रीडति	६. पुनः + मिलामः

ई. अधोनिर्दिष्टानि पदानि उपयुज्य वाक्यानि रचयत । (पञ्च एव) ५

१. गत्वा	२. गन्तुम्	३. लेखनीया
४. धावते	५. पठत्सु	६. व्याप्नुवद्भिः

V अ. रिक्तस्थानेषु आवरणे दत्तानां शब्दानां सत्सप्तमीरूपं लिखत । ४

१. (माता उपविशन्ती) पुत्री आगता ।
२. (कपयः पश्यन्तः) हनूमान् समुद्रं लङ्घितवान् ।
३. (जनाः शयानाः) चौराः आगताः ।
४. (श्रोतारः उत्तिष्ठन्तः) गायकेन गानं स्थगितम् ।

V. अ. गणे अनर्हं पदं पृथक् कुरुत । ३

१. दाशरथिः, भृगुः, रामः, काकुत्स्थः
२. ज्ञानाय, रामाय, विहाय, विहाराय
३. माता, क्रीडता, भवता, पठता